

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี

The Political Participation of Village Health Volunteer in Muang District,
Ubon Ratchathani Province

ถนอม คตะวงษ์¹ จักรพงษ์ ฟองชัย²
E-mail: Jiw.Katawong@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ และภูมิลำเนา กลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 362 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ อายุ และภูมิลำเนาไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ข้อเสนอแนะ จากการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสนใจทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งทั้งการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและการเลือกตั้งระดับชาติให้ทั่วถึงครอบคลุมให้ได้มากที่สุด ให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญในการใช้สิทธิเลือกตั้งคนดีเข้ามาบริหารบ้านเมือง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง, อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the Political Participation level of the Village Health Volunteer. 2) to comparative the Political Participation of the Village Health Volunteer 's level according to the personal factors: sex, ages, and Domicile. The samples were the Village Health Volunteer in Muang District, Ubon Ratchathani Province amount 362 persons. The research tools were composed of a questionnaire. Data analysis by using the include percentage, mean, standard deviation, T-test, and One Way ANOVA.

The result of this research indicated that 1) The level of political participation of the Village Health Volunteer is more. 2) According to the hypothesis is testing, age, level of education and Monthly income affect the political participation.

Suggestion: the research of findings were as follows for overall of political participation was in high leve. Considering the order of the average value, it was found that the highest level of average value was Political interest, followed by Political Party Member , Support for a candidate or political party , election , and the lowest level of average value was political gatherings. As respectively the concerning office should be on gathering for information on election for both locality and nationality for more covering to the people on the election for good person on being good politicians.

Keywords: political participation, village health volunteer

ความเป็นมาของปัญหา

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) เป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้คนสามารถตัดสินใจชะตาชีวิตของตนเองได้ ตั้งแต่เริ่มทศวรรษที่ 1960 ได้มีขบวนการทางการเมืองมากมายทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมือง กลายเป็นแนวทางสำคัญในการ

¹ อาจารย์พิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี

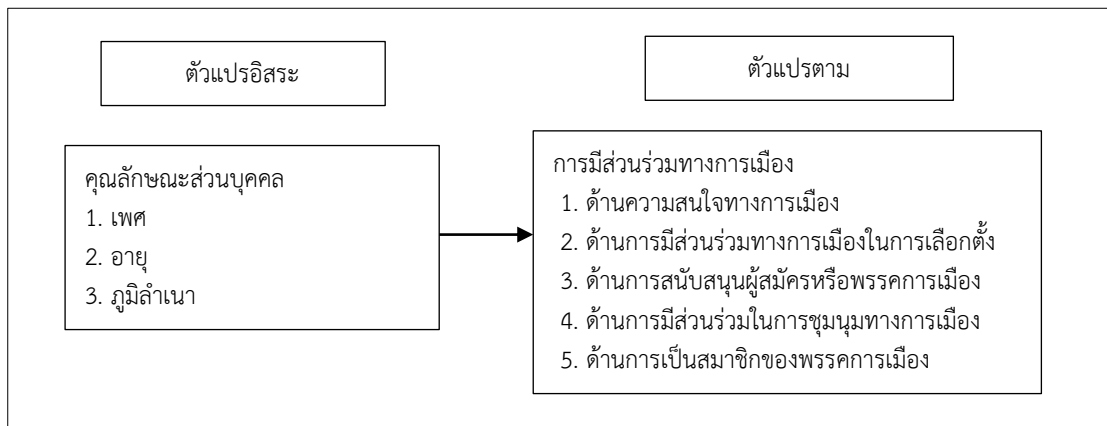
² อาจารย์พิเศษประจำ สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาธิปไตย กรอบแนวคิดเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองเชื่อว่าจะทำให้ประชาธิปไตยมีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น ในทำนองเดียวกันกับประชาธิปไตยแบบราดิคัล (Radical Democracy) และประชาธิปไตยแบบประชานิยม (Populist Democracy) ต่างก็มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะประชาธิปไตยแบบประชานิยมตอกย้ำให้คนเข้าไปมีบทบาทในทางการเมือง อย่างไรก็ตาม แนวทางของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) เริ่มเสื่อมคลายความนิยมลงไปในช่วงทศวรรษที่ 1970 (ธเนศ วงศ์ยานนาวา, 2555)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ประการ ได้แก่ (1)ความสนใจทางการเมือง(Political interest) (2)การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง(election) (3)การมีส่วนร่วมในการบริหาร(Administration) (4)การมีส่วนร่วมในการประท้วง (protest) (5)การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง(activity) (Milbrath, 1965; McClosky, 1968; สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2554)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(Village Health Volunteer) ใช้ชื่อเรียกย่อๆว่า “อสม.”ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และภูมิลำเนา ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในปัจจุบัน รวมถึงเพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ และภูมิลำเนา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยแบ่งตามภูมิลำเนาเขตเมือง(เขตรับผิดชอบของเทศบาลนครอุบลราชธานี) จำนวน 1,203 คน ภูมิลำเนาเขตชานเมือง (เขตรับผิดชอบของเทศบาลเมืองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี) จำนวน 1,437 คน และภูมิลำเนาเขตชนบท(เขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี) จำนวน 1,220 คน รวมทั้งสิ้น 3,860 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamanae (1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 362 คน แบ่งเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเขตเมือง จำนวน 113 คน เขตชานเมือง จำนวน 135 คน และเขตชนบท จำนวน 114 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547) และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Koul,1984)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประกอบด้วยแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ซึ่งจะเป็นมาตราจำแนกความหมาย (The Semantic Differential Scaling) โดยลักษณะของคำถาม จะมีข้อความที่มีคำตอบเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ลักษณะเป็นมาตราส่วนแบบลิเคิร์ต (likert scale) ตามแนวคิดของ Likert (1961) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง (ข้อ 1-30)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ

ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยตัวเอง ซึ่งสิ่งที่แนบจะประกอบไปด้วยจดหมายนำส่งพร้อมคำอธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและคำสัญญาที่จะเก็บรักษาข้อมูลไว้เป็นความลับและกำหนดวันที่ผู้วิจัยจะขอรับแบบสอบถามกลับคืนในการเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยตัวเองจำนวน 362 ฉบับ และเมื่อถึงกำหนดผู้วิจัยจึงได้เดินทางไปรับแบบสอบถามกลับมาได้ครบจำนวน 362 ฉบับ คิดเป็น 100%

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ จากการค้นคว้าเอกสาร ตำรา ทฤษฎี แนวความคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างโดยแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

5.2 การลงรหัสข้อมูล นำข้อมูลของแบบสอบถามทั้งหมดมาแปรเป็นสัญลักษณ์ตัวเลขแทนค่าตัวแปรต่างๆทำการลงรหัสตามที่กำหนดไว้

5.3 การบันทึกข้อมูล นำแบบสอบถามที่ผ่านการลงรหัส บันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 ของแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานเพื่อแสดงจำนวนร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ของแบบสอบถาม

1) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานเพื่อแสดงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการวัดค่าตัวแปรได้กำหนดเกณฑ์การวัดไว้ 5 ระดับ ตามแบบของ Likert (1961) สำหรับวัดคำถามแต่ละข้อเป็นแบบมาตราประมาณค่ารวม (Summative Scale) ที่ใช้วัดเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) โดยให้เลือกรับตอบ 5 ระดับ ในการแปลความหมายของคะแนนระดับความคิดเห็นจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนโดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามที่ บุญชม ศรีสะอาด (2547) อ้างไว้

2) การทดสอบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ว่าเป็นไปตามที่ผู้วิจัยคาดไว้หรือไม่ โดยใช้สถิติทดสอบ One sample T-test

3) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และภูมิลำเนา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ประชากรผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 41 - 50 ปี กว่าร้อยละ 51 ของประชากรตัวอย่างได้รับการศึกษาระดับ ปวส./อนุปริญญา รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ระดับปริญญาตรี และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ ประชากรส่วนใหญ่สมรสแล้ว รองลงมา คือ เป็นโสด และเป็นหม้ายหรือหย่าร้าง มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตชนบท ประมาณ ร้อยละ 37 อยู่ในเขตเมืองและชานเมืองเท่าๆ กัน ประมาณร้อยละ 31

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
Y.การมีส่วนร่วมทางการเมือง	3.84	0.76	มาก
Y1: ด้านความสนใจทางการเมือง	3.97	0.82	มาก
Y2: ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง	3.78	0.78	มาก
Y3: ด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง	3.85	0.84	มาก
Y4: ด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง	3.77	0.69	มาก
Y5: ด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง	3.85	0.91	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ด้านความสนใจทางการเมือง รองลงมา คือ ด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ และภูมิลำเนา ผลการวิจัยพบว่า

- 3.1 เพศไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (ตารางที่ 2)
- 3.2 อายุไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (ตารางที่ 3 และตารางที่ 4)
- 3.3 ภูมิลำเนาไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 2 สรุปผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองระหว่างเพศชายกับเพศหญิง

ตัวแปร	เพศ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
Y.การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาพรวม	ชาย	171	3.77	0.79	-1.81	.13
	หญิง	191	3.91	0.73		
Y1: ด้านความสนใจทางการเมือง	ชาย	171	3.67	0.83	-2.21	.30
	หญิง	191	3.86	0.80		
Y2: ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง	ชาย	171	3.70	0.80	-1.89	.16
	หญิง	191	3.86	0.76		
Y3: ด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง	ชาย	171	3.78	0.89	-1.36	.11
	หญิง	191	3.90	0.80		
Y4: ด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง	ชาย	171	3.90	0.74	-1.68	.04
	หญิง	191	4.03	0.65		
Y5: ด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง	ชาย	171	3.78	0.95	-1.40	.06
	หญิง	191	3.92	0.88		

$P < .05$

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในภาพรวม เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 3.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = -1.81$ และ $\text{Sig. (2-tailed)} = .13 > \alpha$ ($\alpha = .05$) จึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือ เพศไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. ด้านความสนใจทางการเมือง เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 3.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = -2.21$ และ $\text{Sig. (2-tailed)} = .30 > \alpha$

($\alpha = .05$) จึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือ เพศไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านความสนใจทางการเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 3.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = -1.89$ และ Sig. (2-tailed) = .16 > α ($\alpha = .05$) จึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือ เพศไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4. ด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 3.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = -1.36$ และ Sig. (2-tailed) = .11 > α ($\alpha = .05$) จึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือ เพศไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

5. ด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = -1.68$ และ Sig. (2-tailed) = .04 < α ($\alpha = .05$) จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_A ซึ่งคือ นั่นคือ เพศมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

6. ด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง เพศ ชาย มีค่าเฉลี่ย 3.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพบว่า ค่าสถิติทดสอบ $t = -1.40$ และ Sig. (2-tailed) = .06 > α ($\alpha = .05$) จึงไม่สามารถปฏิเสธ H_0 ได้ นั่นคือ เพศไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ระหว่างกลุ่มอายุ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way-ANOVA)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
Y.การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	.964	3	.321	.551	.64
	ภายในกลุ่ม	361	358	.583		
	รวม	209.552	361			
Y1: ด้านความสนใจทางการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	3	.316	.468	.705	.94
	ภายในกลุ่ม	358	.676			
	รวม	361				
Y2: ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	1.086	3	.362	.587	.62
	ภายในกลุ่ม	220.561	358	.616		
	รวม	221.647	361			
Y3: ด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	1.287	3	.429	.604	.61
	ภายในกลุ่ม	254.472	358	.711		
	รวม	255.759	361			
Y5: ด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	.699	3	.233	.279	.84
	ภายในกลุ่ม	298.805	358	.835		
	รวม	299.504	361			

$p < .05$

จากตารางที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม Sig.= .64; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า อายุไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความสนใจทางการเมือง Sig.= .94; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า อายุไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความสนใจทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง Sig.= .62; α = .05 ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า อายุไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง Sig.= .62; α = .05 ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า อายุไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง Sig.= .62; α = .05 ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า อายุไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง ทดสอบค่าเฉลี่ยด้วย Welch Test n=330

ตัวแปร	Statistic ^a	df1	df2	Sig.
Y4: การมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง	1.514	3	115.328	.21

a. Asymptotically F distributed.

จากตารางที่ 4 สรุปผลการทดสอบค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง Sig.= .21; α = .05 ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า อายุไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ระหว่างกลุ่มภูมิลำเนาของประชากรด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way-ANOVA)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
Y.การมีส่วนร่วมทางการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	.797	2	.398	.685	.50
	ภายในกลุ่ม	208.755	359	.581		
	รวม	209.552	361			
Y1: ด้านความสนใจทางการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	.055	2	.028	.041	.96
	ภายในกลุ่ม	242.827	359	.676		
	รวม	242.882	361			
Y2: ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	1.260	2	.630	1.026	.35
	ภายในกลุ่ม	220.387	359	.614		
	รวม	221.647	361			
Y3: ด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	3.930	2	1.965	2.801	.06
	ภายในกลุ่ม	251.829	359	.701		
	รวม	255.759	361			
Y4: ด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	.434	2	.217	.444	.64
	ภายในกลุ่ม	175.276	359	.488		
	รวม	175.710	361			
Y5: ด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	.312	2	.156	.187	.82
	ภายในกลุ่ม	299.191	359	.833		
	รวม	299.504	361			

p<.05

จากตารางที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม Sig.= .50; α = .05 ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า ภูมิลำเนาไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความสนใจทางการเมือง Sig.= .96; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า ภูมิลำเนาไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความสนใจทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง Sig.= .35; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า ภูมิลำเนาไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง Sig.= .62; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า ภูมิลำเนาไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง Sig.= .64; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า ภูมิลำเนาไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง Sig.= .82; $\alpha = .05$ ดังนั้น ค่า Sig.> α สรุปได้ว่า ภูมิลำเนาไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ณรงค์ พิงพานิช และคณะ (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยสูง

เพศ อายุ และภูมิลำเนาที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง สอดคล้องกับ อัฐจิมา เทพทอง (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ข้อมูล ส่วนบุคคลของข้าราชการในศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงาน ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สรุตา พลโอสงค์ (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ เอกชน: ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มลูกค้าและบุคลากรของ บริษัท เอ็น อาร์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด สำนักงานใหญ่(กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจเอกชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน หมายความว่าเพศไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

สรุปผลการวิจัย

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีองค์ที่สำคัญประกอบด้วย 1. ด้านความสนใจทางการเมือง 2. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง 3. ด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง 4. ด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมืองและ 5. ด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง

เพศ อายุ และภูมิลำเนา ไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสนใจทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง ด้านการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมในการชุมนุมทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งทั้งการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและการเลือกตั้งระดับชาติให้ทั่วถึงครอบคลุมให้ได้มากที่สุด ให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญในการใช้สิทธิ์เลือกตั้งคนดีเข้ามาบริหารบ้านเมือง นำพาให้ประเทศชาติพัฒนาไปในทิศทางที่ดี ลดความเหลื่อมล้ำของคนในชาติ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นองค์ความรู้ เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้างานวิจัยด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในพื้นที่อื่นๆ

2. ผลจากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชุมนุมประท้วงของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์ พึ่งพานิช, ภิกพ วังเงิน,และ อติพร เกิดเรือง. (2562). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตาก. วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก, 5(1), 170-183.
- ธนศ วงศ์ยานนาวา. (2555). ฐานความคิดของประชาธิปไตยแบบปรีกษาหรือ. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2547). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2547). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: พิมพ์ที่ เฮ้าส์ออฟ เคอร์มีส์.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2554). การเมือง: แนวคิดและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- สรุตา พลไธสงศ์ (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ เอกชน: ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มลูกค้าและบุคลากรของ บริษัท เอ็น อาร์ เอ็นจิเนียริง จำกัด สำนักงานใหญ่ (กรุงเทพมหานคร). วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา, 4(3), 212-219.
- อัฐจิมา เทพทอง. (2557). การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Koul, L. (1984). *Methodology of Educational Research*. New Delhi: Vikas Publishing House Pvt. Ltd.
- Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York: Mcgraw-Hill Book Company Inc.
- McClosky. (1968). *Political inquiry: The nature and uses of survey research*. London: The Macmillan Company.
- Milbrath, L. W. (1965). *Political Participation*. Chicago: Rand McNally & Company.
- Yamane, T. (1973). *Statistics an introduction analysis* . New York: Harper & Row.